

14. Karrierlehetőségek – Átalakuló állatorvosi feladatok az élelmiszerláncban

dr. Oravecz Márton, 2016. április 27.

oraveczm@nebih.gov.hu

„minden az élelmiszer miatt van”

- **étel → szaporodás → evolúció**
 - **ilyen értelemben a víz is élelmiszer**
 - az élelmiszerbiztonság 3 része
 - élelmiszer előtti stádium
 - élelmiszer, étkezés (szociális, érzelmi oldal is)
 - élelmiszer utáni stádium
 - az állatorvos szerepe, hogy ezt a ciklikusságot átlássa
 - **élelmiszer: jogszabály rögzíti a fogalmat**
 - „minden élelmiszer, amit megeszünk” – ezt az EU is rögzíti
 - amit a kínai megeszik, azt nem feltétlenül tekintjük élelmiszernek
 - de a kínai kaphat EU-állampolgárságot → **új élelmiszerek fognak megjelenni**
 - pl. száznapos kacsatojás fogyasztása Magyarországon – kit lehet kötelezni a megkóstolására?
 - **a fogyasztói szokáskülönbség nagyon hamar meg fog érkezni hozzánk**
 - **együttal új feladatok elé is fogja állítani a hivatalt**
 - a hatóság feladata nem terjed ki az otthoni élelmiszerfogyasztásra, az csak az információátadás
- **óriási jogszabályi háttér (csak a címek és hivatkozások jegyzéke 94 oldal)**
- 2007: rovartartalmú nyalóka (skorpió a közepén)

élelmiszer előtt

- **vetőmag: GMO tilos Magyarországon, de a vetőmag tartalmazhat GMO-eredetet**
- **vadászat, halászat**
- **erdészet: ez is az élelmiszerlánc része, hiszen az itt élő vad bekerül az élelmiszerláncba (akkor is ha a vadász maga eszi meg ill. értékesítés esetén is)**
 - de a hatóság ellenőrzési jogköre az erdei fából készült fa eszközökre is kiterjed
- **vágóhíd, halüzem, vadhús-feldolgozó**
 - fogyaszthatósági döntést minden rendelkezésre álló információ és gyanú alapján kell meghozni, nem csak a késztermék alapján
 - pl. maga az állati test egyes részei fogyaszthatóak maradnak a test egy-egy részének mérgezése esetén is
- **élelmiszerkereskedelem, vendéglátás, közétkeztetés**
- 1983 óta mindig központi szerepben volt az állatorvos az élelmiszer ellenőrzésében

élelmiszer után

- **a lófogyasztás Mo.-n elfogadott, de Angliában nagy botrány volt a marhahús lóhússal helyettesítéséből**
- mi kerül vissza az élelmiszerláncba? pl. horgászat – csali

élelmiszer

- **amíg az élelmiszer nem biztosított, addig nincs biztonsági kérdés, hiszen „enni kell”**
 - **1. kérdés: mennyiség, 2. kérdés: biztonság, 3. kérdés: minőség**
- mi lesz a jövőben? fel kell készülni a kevésbé kényelmes forgatókönyvekre
 - pl. az áram megszűnése esetén nincs fűtés, világítás, stb.
- létfontosságú v. kritikus infrastruktúra
 - létfontosságú az, amit nem lehet pótolni
 - **HACCP: minőségbiztosítási szabvány: a folyamatot kell felügyelni, kritikus pontokat kell felügyelni**
 - „ha az úrkutatáshoz felvitt összes élelmiszert egyenként megvizsgáljuk, felbontjuk, akkor nincs mit felvenni”
 - nem csak terroristákra kell itt figyelni - ma már egy sértett ember is nagy károkat tud okozni

miért az állatorvos?

- **nagy lexikális, azonnali tudás → az állatorvos minden tevékenysége azonnali döntéshozatalon alapszik**
- járványos helyzet esetében az állatorvos tud a legnagyobb tudással beavatkozni
- **a NÉBIH célja egyre több olyan tárgyba „beavatkozni”, amely hasznos tudást jelent a holisztikus tudás elsajátításához**

holnapi teendők

- **hiteles, ügyfélbarát, következetes hatóság**
 - **a kommunikáció nem klasszikus hatósági feladat, de egyre nagyobb szükség van rá**
 - a gyerekektől a felnőttekig mindenki bevonandó
 - kulcskérdés, hogy a magzat vagy gyerek milyen étkezési kultúrát szokik meg
 - nem csak abban, hogy mit eszik, hanem hogy hogyan eszik
- „nyitottak vagyunk az ötletekre”